

**ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОКОБАЊА“
СОКОБАЊА
ЗА 2019.ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

I УВОДНИ ДЕО	3
A) ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ СОКОБАЊА	3
Б) ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	4
II) ЗАШТИТА КОРИСНИКА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ	5
III) ЗАШТИТА ПОЈЕДИНИХ ГРУПА КОРИСНИКА	6
A) ДЕЦА И ОМЛАДИНА ОМЕТЕНА У РАЗВОЈУ	6
Б) ДЕЦА ИЗ ПОРОДИЦА СА ПОРЕМЕЂЕНИМ ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА	7
Ц) ДЕЦА И ОМЛАДИНА СА ПОРЕМЕЂАЈИМА У ПОНАШАЊУ	7
Д) ОДРАСЛА И ОСТАРЕЛА ЛИЦА И ЛИЦА СА ИНВАЛИДИДЕТОМ	67
IV) АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	8
V) ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ И УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДЕЛАТНОСТИ ЦЕНТРА	8

I) УВОДНИ ДЕО

A) ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ СОКОБАЊА

Према последњем попису становништва из 2011.год.укупан број становника у општини Сокобањи износи 16.894(од тог броја 693 становника живи у иностранству),а у граду 7.972,на селу 8.639.,што је у односу на попис из 2002.год. када је евидентирано 18.561 становника мање за 9,4%.У том периоду природни прираштај становника је опао за 1.667 житеља.По процени Републичког завода за статистику 2018.год. на територији општине Сокобања живи 14.400 становника,а у самом граду испод 7.000 становника.

Демографска структура нас упозорава на све већи пад наталитета и пораст морталитета,а заједно са тим и путању депопулације становништва тако да се и током 2019.год.предвиђа наставак негативног прираштаја становништва.Након 2013.год.и повећања броја новорођене деце од готово 30%, у 2014.год.је поново изражен негативни тренд прираштаја.Међутим у 2015.години поново долази до благог повећања прираштаја за 10 %, да би у 2016.години поново дошло до пада прираштаја за око 15% .У 2017.и 2018.год.настављен је негативан тренд те се очекује да до краја 2018.год.буде пријављено око 90 новорођене деце колико их је било на крају 2017.год. (број преминулих је у просеку преко 350 житеља општине !).

Након доношења Уредбе о мерама социјалне укључености корисника новчане социјалне помоћи(која је донета у трећем кварталу 2014.год.) и која је у почетку давала позитивне резултате радно способни корисници проналазе разне начине избегавања обавезе-прибављање лекарске документације и сл.Ипак,мора се признати да су се корисници услуга Центра за социјални рад „Сокобања“ у 2018.год. у великом проценту одазивали позивима и углавном преко јавних радова додатно побољшавали кућни буџет.

Б) ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар за социјални рад „Сокобања“ основан је 1978.год.и представља једину установу социјалне заштите у граду.У оквиру своје делатности Центар за социјални рад у Сокобањи примењује Законе и друге подзаконске акте,уредбе и прати све измене и допуне закона,као и све промене везана за реформске програме.

Осим права која су прописана законом(Закон о социјалној заштити донет је априла 2011.год) и о којима се стара Република признају се и права регулисана Одлуком о правима грађана из области социјалне заштите на територији општине Сокобања (у примени од јуна 2012.год.).

Полазећи од наведених закона и прописа,препознатих потреба у локалној средини,узимајући у обзир основне циљеве реформе у систему социјалне заштите,као и почетку рада на новој Стратегији развоја социјалне заштите општине Сокобања,основне задатке Центра треба усмерити ка развоју нових мера и услуга за пружање подршке деци без родитељског старања,деци у сукобу са законом,одраслима и старима који нису способни за самосталан живот,особама са инвалидитетом и деци и одраслима жртвама насиља.Примена Правилника о организацији,нормативима и стандардима рада центара за социјални рад,примена Одлуке о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника,примена Правилника о хранитељству у свом пуном обиму нас очекује у 2019.год.Основни проблем након доношења новог Закона о социјалној заштити је недоношење подзаконских аката како би се исти могао у потпуности имплементирати(донето свега 1/4 неопходних Правилника).По најави ресорног министарства до краја 2018.год.се очекује доношење свих недостајућих Правилника без којих одредбе Закона о социјалној заштити је немогуће имплементирати.

После више одлагања и окончане јавне расправе у 2019.године очекује се доношење нових закона- Закона о социјалној заштити и Породичног закона те је неопходно укључити све капацитете како би се ови веома битни закони могли применити(веома често је долазило до колизије 2 најважнија закона у социјалној заштити!).Усвајањем ова два најбитнија кровна закона везана за социјалну заштиту биће коначно одређене све делатности којим ће моћи да се баве установе социјалне заштите,конкретно центри за социјални рад,па самим тим и дати одговоре о постојању или непостојању сукоба интереса у односима наручилац-пужалац услуге (тј.може ли једно правно лице у исто време да буде и наручилац и пужалац услуге).

Предлог новог закона о социјалној заштити предвиђа и новину да радно способни корисници новчане социјалне помоћи то право остварују преко Службе за запошљавање и самим тим биће знатно олакшано таква лица пратити и радно ангажовати.Такође,у 2019.год.доста се очекује и од започетих поступака везаних за дигитализацију и тиме ће се знатно олакшати оставаривање права корисника.Најаве постоје и у вези умрежавања свих центара за социјални рад у Републици што би свакако спречило све евентуалне злоупотребе а најважније убрзало решавање по поднетим захтевима.

Од 01.06.2017.год.у примени је Закон о спречавању насиља у породици и за првих годину и по примене примењујемо знатно повећање броја пријава насиља а изречене су и мере удаљавања и забране приласка жртви насиља према насилнику.Поред добрих страна овог закона који се

огледа превасходно у оснаживању жртве да пријави насиље убудуће треба водити рачуна и о томе да постоји и много лажних пријава.Највећи терет у примени овог закона сада је пребачен на полицијске службенике уз несебичну и велику помоћ стручних радника центра за социјални рад и тужилаштва.Број пријава на насиље у породици у периоду 01.06.2017.-01.11.2018.год. је између 10-15 пријава месечно што представља изузетно повећање у односу на период пре доношења новог Закона када је било у просеку 1-2 пријаве месечно.

Један од задатака Центра је и да развија превентивне програме и акције усмерене ка појединцу,породици и групама у ризику,а све кроз континуирану едукацију и развијање мреже услуга у локалној заједници (услуга помоћ у кући,прихватна станица и прихватилиште за децу,одрасла и остарела лица,жртве насиља),сарадњи и партнерству са невладиним сектором.За више од 30 социјално најугроженијих корисника донета су решења којима се обезбеђује бесплатна услуга „Помоћ у кући старим особама на селу и граду“ а након добијања лиценце за рад Удружењу „Срећна старост“ од стране министарства за рад.

II) ЗАШТИТА КОРИСНИКА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Током 2019.год.,и поред доношења Уредбе о мерама социјалне укључености корисника новчане социјалне помоћи, предвиђа се повећање броја корисника социјалне и породично правне заштите,као и повећање укупног броја пружених облика,мера и услуга.Тренд знатног повећања корисника услуга социјалне заштите започео је 2008.год.пратећи ескалацију светске економске кризе.Највеће повећање броја корисника се предвиђа у категорији помоћ и нега другог лица,смештај у установама социјалне заштите,хранитељство а нарочито корисника новчане социјалне помоћи и једнократне новчане помоћи (број захтева у 2018.год. је за 50% већи него ранијих година).Посебан проблем који се јавља претходних пар година је мигрантска криза која је захватила већину земаља како у Европи тако и у свету и буде ли неопходно и центар ће свакако дати свој допринос као у осталом полиција и локална заједница.

Примењиваће се сви облици социјалне заштите-старатељство,смештај у установу,смештај у другу породицу,додатак за помоћ и негу другог лица,усвојење а радиће се и на унапређењу социјалне заштите кроз пружања разних,нових услуга корисницима.

У оквиру проширених права као што је Помоћ у кући и др. након три окончана пројекта ресорно министарство је подржало развијање услуге од стране других пружалаца услуга,као што су удружења,НВО итд., а само као изузетак поједини центри су били пружаоци услуга углавном у местима где ова врста услуге није била развијена.Обзиром на неопходност услуге у заједници иста ће се пружати било преко локалног удружења који је лиценцирао услугу или од стране других референтних пружалаца који могу ангажовати локалне геронто-домаћице.

Почетком новембра 2011.год.у Ђуприји је отворен Регионални центар за породични смештај за Поморавски,Зајечарски и Борски округ у коме ће се вршити припрема,процена и обука потенцијалних хранитеља и усвојитеља.Стручни радници Центра за социјални рад у Сокобањи вршиће послове почетне процене и упућивање потенцијалних усвојитеља и хранитеља у

новоотворени центар. Од 2014. године и хранитељи са територије Сокобања добили су могућност да активно учествују у обављању ове услуге-две нове породице су након обављених обука добиле могућност да се баве овом врстом посла. Тренутно се убрзано прикупљају подаци о новим потенцијалним хранитељима како би се што скорије кренуло са новим обукама. У 2018. год. јавио се озбиљан проблем непостојања слободних хранитељских породица те је најављено убрзано организовање обука јер већ више година није вршена обука те су Регионални центри за породични смештај добили налоге да исте организују у што скорије време. Чак је троје мал. деце из Сокобање због истог проблема морало бити смештено у хранитељску породицу у селу код Велике Планае.

Центар за социјални рад у Сокобањи ће током 2019. год. наставити сарадњу са свим институцијама локалне заједнице-Скупштина општине, Дом здравља, Национална служба за запошљавање, Фонд ПИО, средња и основна школа, Црвени крст, полицијска станица, правосуђе, НВО и остали сарадници у локалној заједници. Са већином наведених установа Центар је већ успоставио изузетно добру сарадњу и партнерски однос. Са ЈКП „Напредак“ и филијалом Националне службе запошљавања закључен је Протокол о сарадњи у циљу спровођења мера социјалне укључености корисника новчане социјалне помоћи, а по потреби исти ће бити закључен и са образовном и здравственом установом.

Посебно наглашавамо одличну сарадњу са полицијским органима и Домом здравља у вези значајне ескалације пријава на насиље у породици а у складу са потписаним Протоколом о сарадњи са овим и другим установама (Основна и Средња школа, Предшколска установа, Црвени Крст, локална самоуправа).

III) ЗАШТИТА ПОЈЕДИНИХ ГРУПА КОРИСНИКА

А) ДЕЦА И ОМЛАДИНА ОМЕТЕНА У РАЗВОЈУ

Током 2019. год. очекује се повећани број деце са посебним потребама у односу на претходну годину. Деца са посебним потребама оствариваће право на додатак за туђу помоћ и негу, увећани додаток за туђу помоћ и негу, смештај у установу социјалне заштите као и смештај у хранитељским породицама.

Породицама које имају децу са посебним потребама пружаће се стручна помоћ у превазилажењу проблема у развоју деце.

Представници центра за социјални рад учествоваће и 2019. год. у раду интересорне комисије формиране од стране локалне самоуправе.

И у току 2019. год. вршиће се измештања деце са посебним потребама у одговарајуће хранитељске породице и новоформиране мале домске заједнице у Алексинцу, Нишу и Неготину, а самим тим и деце чији је упутни орган наш Центар, а све у сарадњи са матичним министарством. Неопходно је и одржати услуге „лични пратилац“ и „персонални асистент“ које су се показале као врло корисне и које су користили поједини наши суграђани.

Б) ДЕЦА ИЗ ПОРОДИЦА СА ПОРЕМЕЋЕНИМ ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА

У наредној години предвиђа се повећање броја корисника у свим категоријама.Једно мал.лице и даље се налази на одслужењу малолетничког затвора у Ваљеву и које су стручни радници центра посетили у крајем 2017.год. Надамо се да ће бити времена да се исто поново учини до краја године јер је по речима стручних радника затвора посета стимулативно и позитивно деловала на корисника.Ово само доказује да се сваком кориснику треба прићи ,задобити његово поверење и тада мора доћи до бољитка.Такође,радиће се и на сталном усавршавању и едуковању стручних радника ради препознавања и ефикаснијег рада и заштите деце од занемаривања и злостављања,породичног насиља, дисфункционалних породичних односа,малолетничке деликвенције.Планира се и успостављање сарадње са правосудним органима,нарочито по питању деликвенције малолетника које је у константном порасту.Такође,измештање Вишег тужилаштва и Вишег суда из Зајечара у Ниш и Алексинац омогућава лакшу и бржу заштиту права и интереса корисника нарочито малолетних лица.Такође,успостављена је и блиска сарадња са Полицијском управом у Зајечару.

Ц) ДЕЦА И ОМЛАДИНА СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ

Током 2019.год.планирају се састанци са правосудним органима на установљавању нове методологије рада са малолетницима у складу са новим Кривичним закоником,законом о извршењу васпитних мера,поступком пред тужилашвом где су предвиђене велике промене у овлашћењима тужилаштва и примена ресторативног права,као и јасно дефинисање корака код примене извршења посебних обавеза или васпитних налога.У току 2018.год.примећено је повећање броја пријава вршњачког насиља те су учестали састанци са стручним тимовима,нарочито,основне школе.Договор између наведених институција је да се и у 2019.год. састанци одржавају још чешће како би се предупредиле евентуалне нежељене последице.

Д) ОДРАСЛА И ОСТАРЕЛА ЛИЦА И ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

У категорији одраслих,а посебно остарелих корисника предвиђа се пораст броја лица који ће се обраћати центру.Међуопштинском сарадњом реализоваће се услуге као смештај у прихватилиште и прихватну станицу(тј.Сигурну кућу за жртве насиља).Планира се и повећан број пружених облика,мера и услуга одраслим лицима ометених у развоју и то старатељство,смештај у одговарајућу установу социјалне заштите и додатак за помоћ и негу другог лица.Очекује се и у току 2018.год.да наставак реализације услуге „Помоћ у кући“ путем пројектних активности или неки други адекватнији начин.Драгоцену помоћ у збрињавању одраслих и остарелих лица свакако пружа и олакшава теренско возила добијено од стране ресорног министарства након успешног аплицирања почетком 2016.год.

Обзиром да остарела лица из различитих законских услова не улазе у систем социјалне заштите планира се повећање броја лица за пружањем једнократне новчане помоћи.

IV) АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У оквиру аналитичко-истраживачког рада Центра за социјални рад у Сокобањи планира се израда Годишњег извештаја о раду центра за социјални рад за 2018.год., Плана рада за 2019.год., Финансијског извештаја за 2018.год., Финансијског плана за 2019.год., израда статистичког извештаја за 2018.год и осталих извештавања током године.

Ради бољег и квалитетнијег рада у области социјалне заштите планира се наставак сарадње са свим институцијама система, невладиним организацијама, фондацијама у циљу унапређења пружања разних врста услуга.

У циљу унапређења рада социјалне заштите и спровођења социјалне политике планира се и даља сарадња са медијима кроз разне наступе стручних радника са циљем информисања грађана и сензибилизације локалне заједнице према корисницима социјалне заштите. Једна од њих успешно спроведена је и апел за помоћ мал.лицу из села Врмце након које је мал.лицу изграђена кућа од стране донатора и коме и дан-данас пристиже помоћ из земље и иностранства.

Планира се и учествовање на свим семинарима и едукацијама које се буду организовале од стране Министарства, институција локалне самоуправе и невладиних организација са циљем унапређења рада стручних радника и развоју социјалне заштите. Јуна 2014. године сви стручни радници Центра за социјални рад „Сокобања“ Сокобања добили су лиценце неопходне за обављање и вршење услуга према корисницима. Свакако да би од огромног значаја било укидање Одлуке о престанку забране запошљавања у јавном сектору јер је у току 2016.год. Центар за социјални рад „Сокобања“ остао без двојице запослених-стручних радника а што представља огроман губитак за тако малу установу. Надамо се у што скорије време успешном добијању сагласности за попуну упражњених радних места како би били у могућности да спроведемо законом предвиђене поступке ради попуне истих. Напомињемо да већина центара за социјални рад има проблема у испуњавању услова из Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центара по којима половина стручних радника у органу мора бити струке социјални радник а тренутно је иста дефицитарна у свим институцијама.

**V) ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ И УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ
ДЕЛАТНОСТИ ЦЕНТРА**

Финансирање заштите у оквиру обима права која је у ингеренцији општине одвијаће се по утврђеној процедури и динамици. Исплата једнократне новчане помоћи вршиће се преко Центра за социјални рад и оснивача, као и обавеза финансирања трошкова сахрана и смештаја корисника у прихватилишта.

Финансирање основних права предвиђених Законом о социјалној заштити реализоваће се преко Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и средства за зараде запослених и материјалне трошкове.

ДИРЕКТОР

Дипл. правник Владимир Павловић